

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJOJE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2008 m. gegužės 30 d. Nr. FA-20-14P-62
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant
Valstybės kontrolės 2-ojo audito departamento
direktorės Zitos Valatkienės
2007-06-15 pavedimą Nr. 20-14P

Auditą atliko valstybinės auditorės:
Eugenija Novikovienė (grupės vadovė)
Vida Balčiūnienė
Dovilė Pimpytė

Auditas pradėtas 2007-06-18
Auditas baigtas 2008-05-30

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	6
1. Ilgalaikio turto apskaita	6
2. Išlaidų darbo užmokesčiui teisėtumas	6
3. Turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumas	7
4. Rekomendacijos	7

IŽANGA

Vykdamas Valstybės kontrolės 2-ojo audito departamento direktorės Zitos Valatkienės 2007 m. birželio 15 d. pavedimą Nr. 20-14P, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijoje atliktas valstybinis finansinis (teisėtumo) auditas.

Auditą atliko vyriausioji valstybinė auditorė Eugenija Novikovienė, vyresnioji valstybinė auditorė Vida Balčiūnienė ir valstybinė auditorė Dovilė Pimpytė.

Audituojamas laikotarpis – 2007 metai.

Audito tikslas – ištirti vidaus kontrolės ir apskaitos sistemas, įvertinti įvykusias ūkines operacijas ir įvykius, jų parodymą finansinėse ir kitose ataskaitose, įvertinti sudarytų sutarčių ir priimtų sprendimų, susijusių su lėšų ir turto valdymu, naudojimu ir disponavimu jais, teisėtumą, įvertinti valstybės biudžeto asignavimų 2008 m. išlaidoms ir nefinansiniam turtui įsigyti poreikio planavimą teisėtumo požiūriu.

Audituojamas subjektas – Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija (toliau – Aplinkos ministerija, ministerija) yra biudžetinė įstaiga, finansuojama iš valstybės biudžeto, vykdanči įstatymų ir kitų teisės aktų jai pavestas aplinkos apsaugos, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugos, gamtos ir rekreacinių išteklių naudojimo, geologijos, miškų ūkio, teritorijų planavimo, urbanistikos ir architektūros, statybos, būsto ir komunalinio ūkio, poveikio aplinkai vertinimo, valstybės administracinių ir kitų negyvenamųjų patalpų bei pastatų naudojimo, standartizacijos ir metrologijos sričių valstybės valdymo funkcijas ir įgyvendinanti šiose srityse valstybės politiką.

Adresas – A. Jakšto g. 4/9, 01105 Vilnius, identifikavimo kodas – 188602370.

Audituojamu laikotarpiu Aplinkos ministerijai vadovavo ministras Arūnas Kundrotas, Finansų skyriui – vedėja Danutė Mačiokaitė.

Ši valstybinio audito ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Lietuvos Respublikos Seimui dėl 2007 metų valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos, dėl valstybės skolos, suteiktų paskolų iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų ir suteiktų valstybės garantijų ataskaitos, dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitos ir dėl 2008 m. valstybės biudžeto projekto, dalis.

Valstybinio audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie 2007 metų finansinę atskaitomybę ir kitas ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškama valstybinio audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audituota Aplinkos ministerijos 2007 metų suvestinė finansinė atskaitomybė: Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balansas (forma Nr. 1) ir jo priedai (Nr. 1, 2, 3), Biudžeto išlaidų sąmatų įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. suvestinė ataskaita (forma Nr. 2), Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2007 m. apyskaita (forma Nr. 3), Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2007 m. apyskaita (forma Nr. 4), Biudžetinių įstaigų bei valstybinių mokslo ir studijų institucijų pajamų įmokų į biudžetą 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 5), Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 6), Finansinio turto 2007 m. apyskaita (forma Nr. 7), Atsiskaitymų už ilgalaikio materialiojo turto nuomą 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 8), Valstybės valdžios, valdymo, teisėsaugos, vidaus reikalų, saugumo, kitų viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos institucijų ir įstaigų etatų ir struktūros plano įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-1), Pažyma dėl darbo užmokesčio (forma Nr. B-1), Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicijų projektus 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita, Vertinimo kriterijų suvestinė įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-12) ir Pažyma apie 2007 m. asignavimų valdytojo valstybės biudžeto išlaidų sąmatos vykdymą pagal patvirtintas programas bei jų neįvykdymo priežastis.

Ministerijai ir dvidešimčiai jai pavaldžių įstaigų 2007 metais iš visų finansavimo šaltinių buvo patvirtinta 324 139,6 tūkst. Lt asignavimų, iš jų :

- iš valstybės biudžeto vienuolikai programų vykdyti – 102 193,2 tūkst. Lt (įvykdyta 100 proc.);
- Specialiosios Europos regioninės plėtros fondo programai (BPD įgyvendinti) vykdyti – 74 700, 6 tūkst. Lt (įvykdyta 60 proc.);
- Specialiosios ES struktūrinės paramos 2007–2013 metų ES lėšos programai vykdyti – 63 554, 0 tūkst. Lt (įvykdyta 2 proc.);
- ES techninės paramos lėšomis finansuojamiems šešiams projektams vykdyti – 1 114,8 tūkst. Lt (įvykdyta 25 proc.);
- penkioms Specialiosioms (pajamų, įmokų) programoms vykdyti – 82 577, 0 tūkst. Lt, (įvykdyta 57 proc.).

Aplinkos ministerija ir jai pavaldžios įstaigos panaudojo 195 170,3 tūkst. Lt, arba 60,0 proc., skirtų lėšų.

Valstybinis finansinis (teisėtumo) auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-26 (su vėlesniais pakeitimais ir papildymais).

Audito metu buvo tiriama ir vertinama vidaus kontrolė, atlikta rizikos analizė, įvertinti rizikos veiksniai, nustatytas jų galimas poveikis finansinei atskaitomybei, įvertintos vadovybės numatytos vidaus kontrolės procedūros rizikai mažinti ir valdyti. Siekiant įgyvendinti audito tikslus ir sumažinti audito riziką, pagal sudarytas audito programas atliktos ilgalaikio turto, darbo užmokesčio, socialinio draudimo įmokų ir socialinių išmokų (pašalpų), išlaidų prekių ir paslaugų naudojimui sričių savarankiškos audito procedūros.

Ministerijoje teisėtumo požiūriu įvertintas valstybės asignavimų 2008 metų išlaidoms ir nefinansiniam turtui įsigyti poreikio planavimas.

Audito metu surinkta pakankamai įrodymų nepriklausomai nuomonei pareikšti.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Ilgalaikio turto apskaita

Ministerijai pavaldi Aplinkos apsaugos agentūra, sudarydama 2006 ir 2007 metų finansinę atskaitomybę, pagal su UAB „Klaista“ 2006 m. rugpjūčio 4 d. sudarytą statybos rangos sutartį Nr. 4F06-87 atliktų statybos montavimo darbų už 500 284,60 Lt, ir pagal su UAB „Projektų ekspertizė“ 2006 m. sausio 31 d. sudarytą sutartį Nr. 26/4F06-05 sumokėtų 2000 Lt neįtraukė į apskaitos registrus ir nenurodė finansinėje atskaitomybėje, todėl pažeidė Buhalterinės apskaitos įstatymo 12 straipsnio 4 dalį ir Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 32 punktą. Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. sausio 1 d. balanse 502 284,60 Lt suma buvo sumažinti turto (019 sąskaitos aktyvas) ir ilgalaikio turto fondo (250 sąskaitos pasyvas) likučiai. Atitinkamai 502 284,60 Lt suma sumažinti likučiai ir Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. sausio 1 d. balanse.

Dėl nurodytų priežasčių ministerijos Išlaidų sąmatų vykdymo suvestiniame 2007 m. gruodžio 31 d. balanse 502 284,60 Lt suma buvo sumažinti turto (019 sąskaitos aktyvas) ir ilgalaikio turto fondo (250 sąskaitos pasyvas) sąskaitų likučiai.

2. Išlaidų darbo užmokesčiui teisėtumas

Ministerijai pavaldus Jūrinių tyrimų centras įtrauktas į Vyriausybės 2002-05-20 nutarimu Nr. 684 patvirtintą Ministro Pirmininko politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybių, tarnautojų suvienodintų pareigybių sąrašą ir jam suteikti viešojo administravimo įgaliojimai. Jūrinių tyrimų centras penkiolikai darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, tarnybinius atlyginimus nustatė ne pagal Vyriausybės 1993-07-08 nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ 4 priede nurodytus tarnybinių atlyginimų koeficientus, o pagal 1 priede nurodytus 5 skilties „Aplinkos ministerijai pavaldžių biudžetinių įstaigų darbuotojų“ koeficientus, t. y. didesnius nei 4 priede nurodyti maksimalūs koeficientai.

Jūrinių tyrimų centras audito metu nustatytą pažeidimą pašalino ir nuo 2008 m. sausio 1 d. darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, tarnybinius atlyginimus nustatė vadovaudamasis minėto nutarimo 4 priede nurodytais koeficientais.

Ministerijai pavaldi Būsto ir urbanistinės plėtros agentūra (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007-01-15 įsakymu Nr. D1-37 viešoji įstaiga pertvarkyta į biudžetinę įstaigą) nesivadovavo teisės aktais, reglamentuojančiais tarnybinio atlyginimo mokėjimo tvarką

biudžetinėse įstaigose, nes 2007 metais darbuotojams darbo užmokestį apskaitė ir mokėjo pagal su darbuotojais sudarytas darbo sutartis viešojoje įstaigoje Būsto agentūroje.

Būsto ir urbanistinės plėtros agentūra atsižvelgė į audito metu nustatytą pažeidimą. Direktorius 2008-03-17 įsakymu Nr. 15 patvirtino Būsto ir urbanistinės plėtros agentūros valstybės tarnautojų sąrašą, ir darbuotojai priimami į valstybės tarnybą skelbiant konkursus.

3. Turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumas

Ministerijai pavaldi Aplinkos apsaugos agentūra pagal panaudos sutartis yra gavusi negyvenamąsias patalpas Vilniuje, A. Juozapavičiaus g. 9; Rudnios g. 6; Pylimo g. 35.

Aplinkos apsaugos agentūra nesilaikė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-12-03 nutarimu Nr. 1890 patvirtinto Valstybės turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai valdyti ir naudotis tvarkos aprašo 1 priedo „Valstybės turto panaudos sutartis“ 7 ir 6 punktų reikalavimų, nes panaudos sutarčių neįregistravo Nekilnojamojo turto registre ir turto neapdraudė.

4. Rekomendacijos

1. Teisės aktų nustatyta tvarka įtraukti į apskaitos registrus ir nurodyti finansinėje atskaitomybėje neapskaitytą 502 284,60 Lt sumą.

2. Užtikrinti, kad pavaldžios įstaigos negyvenamųjų patalpų panaudos sutartis užregistruotų Nekilnojamojo turto registre, o turtą apdraustų.

Apie audito metu nustatytas kitas klaidas, pastebėjimus, neatitikimus ir teisės aktų pažeidimus Valstybės kontrolė informavo Aplinkos ministeriją ir pateikė atitinkamas rekomendacijas: 2007 m. lapkričio 8 d. vykusio pokalbio metu, 2008-02-05 raštu Nr. S-(20-1.10.1)-242 „Dėl valstybinio audito“, 2008-05-14 raštu Nr. S-(20-1.10.1)-942 „Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų“. Pateiktos rekomendacijos yra iš dalies įgyvendintos, kitos įgyvendinamos.

2-ojo audito departamento direktorė

Zita Valatkienė

2-ojo audito departamento vyriausioji valstybinė auditorė

Eugenija Novikovienė